

Bilag 4.

København, den 26. Januar 1924.

Til Hs. Excellence Hr. Stats- og Finansminister Neergaard, S. K. p. p.

Spørgsmaalet om at stabilisere Papirmønten med en Guldindløsning svarende til Papirmøntens Kurs i Øjeblikket eller en Kurs, der nærmer sig Øjeblikkets, er et Spørgsmaal, som har beskæftiget *alle Lande i Europa og er alle Steder bleven forkastet.*

Da England er det kapitalrigeste Land i Europa og er guldproducerende samt har en Papirkurs, der ligger væsentlig nærmere Parikurs end vor, ligger det nært at fremdrage, hvorfor England for Øjeblikket ikke tør vove Skridtet.

Europa er efterhaanden tappet for større Dele af sin Guldbeholdning. Afset fra, hvad der endnu findes i Bankerne, er alt øvrigt cirkulerende Guld gaaet til Amerika, ligesom det nyproducerede Guld for en væsentlig Del gaar samme Sted hen, hvor det ophobes i Bankerne.

Amerika er derfor i Virkeligheden Herre over Guldprisen. Hvis et europæisk Land vilde sætte en fast Guldindløsningspris paa sine Sedler, altsaa fastsætte en bestemt Salgspris paa sit Guld uden at være Herre over eller med Sikkerhed at kunne beregne *Guldindkøbsprisen* (som Amerika som sagt er Herre over), vilde det kunne komme i den ruinerende Situation at holde Udsalg under Indkøbspris.

Og denne Situation er nærliggende, fordi hele Europa skylder Amerika Penge og sætter sig stadig i Betalingsgæld til Amerika for Import derfra; Europa vil altsaa bestandig være paa Jagt efter Guld til at betale med, fordi *Europas Export til Amerika ikke kan dække Gælden.* England maa derfor fra hele Europa — ja fra hele Verden — saasnart man har en Fordring paa England, være forberedt paa, at den forlanges betalt i Guld. Og fra Indlandet vil den være udsat for det samme, saa dens Guldbeholdning hurtig vil være truet, saasnart der gives fri Guldindløsning til den ene eller anden Pris.

For de mindre Landes Vedkommende er Forholdet selvfølgelig det samme, men i forstærket Grad, saalænge England ikke gaar over til en fast Guldindløsning, og mest for et saa lille Land som Danmark. Hvis Danmark alene gik over til en fast Salgspris paa Guld — altsaa en Guldindløsning efter en fast Kurs — vilde det ganske afhænge af Verdenskonjunkturerne, som vi ikke er Herre over, om og hvornaar det for det øvrige Europa er fordelagtigt at skaffe sig Tilgodehavender i Danmark og trække dem hjem i Guld.

Bankerne i Danmark skyldte Udlandet f. Eks. ult. Oktober 1923 ca. 300 Mill. Kr., og hvis det var det eneste guldindløsningspligtige Land i Europa, kunde det end ikke bringe til Modregning herimod, hvad det havde tilgode i de ikke guldindløsende Lande. Alle vore Banktilgodehavender i England kunde ikke trækkes hjem i Guld, men al vor Skyld til England var Guldgæld!

Men hvis Danmark paa Grund af Verdenskonjunkturerne tappes for sit Guld, og vi altsaa for at opretholde Guldreden skulde købe Guld igen for at supplere Guldbeholdningen, saa er det en given Sag, at Konjunkturerne maa blive os imod, saalænge vor Eksport ikke overstiger vor Import. Thi med hvad skal vi købe Guld? Med vore Sedler? Altsaa med Tilgodehavender paa os; thi naar Sedlen er guldindløsning, er Sedlen jo at betragte som et Tilgodehavende paa os. Men Forudsætningen var jo netop, at Europa vilde trække sine Tilgodehavender paa os ind i Guld. Vi kan da ikke vente at faa købt Guld andet Sted end i Amerika, og da til hvilken Pris?